

5036

۱۸-
ص ۱

www.ketab.ir

سرشناسه: آقاجانی، حسین، ۱۳۵۴
عنوان و نام پدیدآور: رابطه سحر خیزی و خودسازی و نقش آن در هدایت فردی و اجتماعی / حسین آقاجانی

مشخصات نشر: قم، زمینه سازان امام عصر (عج)، ۱۳۹۷

مشخصات ظاهری: رقعی ۱۸۰ ص

شابک: 978-600-8803-13-3

وضعیت فهرست نویسی: فیفا

موضوع: سحر خیزی - جنبه های مذهبی - اسلام

موضوع: خودسازی - جنبه های مذهبی - اسلام

رده بندی کنگره: ۱۳۹۶ ر ۲ / ۶۵ / ۲۵۰ BP

رده بندی دهایی: ۲۹۷/۴۳

شماره کتابشناسی ملی: ۵۳۱۳۶۳۲

رابطه سحر خیزی و خودسازی و نقش آن در هدایت فردی و اجتماعی

دفتر مرکزی:

قم خیابان ارم پاساژ قدس طبقه آخر پلاک ۱۷۶، سفن: ۰۲۵۳۷۸۳۲۷۰۷

مؤلف: حسین آقاجانی

ویراستار: فاطمه احمدی فرد

ناشر: زمینه سازان ظهور امام عصر (عج)

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

نوبت و سال چاپ: اول / ۱۳۹۷

چاپخانه: زمزم

ناظر چاپ: موسی رضائی پور أمام

رابطه سحر خیزی و خودسازی و
نقش آن در هدایت فردی و اجتماعی

حجت الاسلام والمسلمین حسین آقا جانی

تقدیم

ارواح مطهر و متبرکات ای طاهرین علیهم السلام و به ویژه به محضر مقدس بقیة الله الأعظم ارواحنا فدای: و به روح مجدد اسلام در عصر ما یعنی امام خمینی رحمته الله؛ و به ارواح شهدای کربلای حسین علیه السلام و کربلای ایران و شهدای مدافع حرم که بانثار جان شان، امنیت و آرامش را برای جامعه اسلامی به ارمغان آورده اند و امنیت پوشالی ابر قدرت ها را درهم شکستند.

تقدیر و شکر

بدون شک تدوین، تألیف و تحقیق بدون راهنمایی اهل فن میسر نیست. لذا همانکه آقا امام رضا علیه السلام فرمودند: «من لم یشکر المنعم من المخوفین لم یشکر الله عزوجل»^۱ «هرکس پاس نعمت خویش از مخوفین را نداشته خداوند را پاس نداشته است» برخورد لازم می‌دانم با شکر و قدردانی خود را از استاد راهنما حضرت حجت الاسلام والمسلمین دکتر سید محمد شفیع مازندرانی که متحمل راهنمایی این متقی دانشجو و محققانه و دلسوزانه راهنمایی‌ام کردند، و نیز استاد ساجد حضرت حجت الاسلام والمسلمین محمد شب دینی پاشاکی که با ارسادای مدیریت مدبرانه‌ی خود بهره‌مند ساختند، و همینطور از همسر و فرزندانم به حیثی آرام را برای این تحقیق فراهم ساختند تقدیر و تشکر کرده برای همه آرزوی سعادت نمایم.

فهرست مطالب

۱۰	 مقدمه
۱۱	 فصل اول: کلیات و مفهوم شناسی
۱۲	 الف: طرح تفصیلی تحقیق
۱۲	 ۱- بیان مسئله؛ اهداف و ضرورت‌ها
۱۳	 ۲- پیشینه تحقیق
۱۴	 ۳- سؤال اصلی و فرعی
۱۴	 ۴- فرضیه تحقیق
۱۵	 ۵- روش تحقیق
۱۵	 ب: مفهوم شناسی
۱۶	 ۱- سحر و سحرخیزی
۱۷	 ۲- خودسازی
۱۹	 ۳- هدایت در لغت و اصطلاح
۲۲	 ۴- فرد
۲۵	 ۵- اجتماع
۲۹	 ۶- نقش
۳۰	 فصل دوم: نقش سحرخیزی در خود سازی
۳۱	 ۱. بستر و زمینه سازی برای تهذیب نفس
۳۶	 ۲. تقرب الهی
۴۱	 ۳. تهذیب اخلاق
۴۶	 ۴. کنترل غرائز
۴۹	 اول: دیدگاه نابود کردن و ضعیف کردن غرایز

دوم: نظریه آزادی مطلق..... ۵۱

سوم: کنترل غرایز..... ۵۳

ارتباط کنترل غرایز با سحرخیزی..... ۵۴

د. تقویت تقوا و روحیه بندگی..... ۵۵

۶. نصرت الهی..... ۶۲

۷. استجابات دعا..... ۶۷

خلاصه اصل..... ۷۲

فصل سوم: نقش سحرخیزی در هدایت فردی..... ۷۳

۱. انس با قرآن و تفسیر..... ۷۴

۲. اتصال به منبع ولایت..... ۷۸

۳. احساس حضور..... ۸۳

تفاوت حضور و احساس حضور..... ۸۴

حضور خدا..... ۸۴

ضرورت احساس حضور..... ۸۵

رابطه سحرخیزی و احساس حضور..... ۸۷

۴. ترک نافرمانی در برابر خدا..... ۸۸

۵. تقویت بصیرت دینی..... ۹۰

۶. کسب فضائل اخلاقی..... ۹۴

۷. تقویت صبر و استقامت در زندگی..... ۱۰۱

رابطه سحرخیزی و صبر..... ۱۰۲

۸. اخلاص عمل..... ۱۰۵

۹. نورانیت قلب..... ۱۰۹

۱۰. روحیه جهادی و انقلابی..... ۱۱۳

۱۱۵	۱۱. پاداش آخروی.....
۱۱۷	خلاصه فصل سوم.....
	فصل چهارم: آثار سحرخیزی در هدایت اجتماعی از دیدگاه آیات
۱۱۹	الف: روایات
۱۲۰	الف: آثار سحرخیزی در هدایت اجتماعی.....
۱۲۱	۱. عدالت معصوم.....
۱۲۴	۲. وفای عهد و پیمان.....
۱۲۵	۳. محبوبیت اجتماعی.....
۱۲۷	۴. امر به معروف و نهی از منکر.....
۱۲۹	۵. ارتباط با معصوم (ع) و همراهی با آنان.....
۱۳۰	۶. انفاق و مواسات با برادران دینی.....
۱۳۱	۷. مشارکت در امور سیاسی.....
۱۳۲	۸. پایبندی به حق الله و حق الناس.....
۱۳۴	۹. احسان به والدین.....
۱۳۸	۱۰. توسل به اهل بیت.....
۱۴۴	ب: سحرخیزی در آیات و روایات
۱۴۵	الف: سحرخیزی و تهجد از منظر قرآن.....
۱۴۲	ب: سحرخیزی و تهجد و آثار آن از منظر روایات.....
۱۶۱	ج: آثار تقویتی سحرخیزی
۱۶۲	۱-ج: پرورش و تقویت روح.....
۱۶۴	۲-ج: تقویت اراده.....
۱۶۴	د: موانع سحرخیزی
۱۶۵	۱-د: غذای حرام.....
۱۶۵	۲-د: ارتکاب گناه.....

۳-د: پرخوری..... ۱۶۶

۴-د: گرفتار شدن به بعضی از مصائب دنیوی..... ۱۶۷

۵-د: پرخوابی..... ۱۶۷

۶-د: مجالست با اهل غفلت..... ۱۶۸

نتیجه گیری..... ۱۶۹

تابع و مأخذ..... ۱۷۲

عبادت، اگر چه معمولاً عملی فردی است که عبارت است از عمل خاص و رابطه‌ای قلبی میان مکلف و خدای جهان، لکن آثار فرا شخص زیادی در خود شخص دارد و در ساختار اجتماع تأثیرگذار خواهد بود. و کسانی که دین را امری فردی و شخصی می‌دانند، تأثیر اجتماعی این بویژه اذکار و اعمال عبادی را در نیافته‌اند و چون اهل تکلیف همی نیستند به تأثیر دین در جامعه را توجه نمی‌کنند. در این کتاب تلاش می‌شود که آثار مختلف عبادت در سحر چه فردی و چه اجتماعی بازگو شود.

ألبته محذورات و تنگنای این بحث، عدم دسترسی علوم بشری به آثار آن است. که اگر هدایت معصومین علیهم‌السلام نبود به طور کلی طرح چنین بحثی شاید اصلاً ممکن نبود، چنان که سکولارها و عقل‌گرایان حتی پیروان برخی از ادیان، مساهر الهی، در غرب، دچار محدودنگری شده و دین را به امر فردی تقلیل داده‌اند.

آری: بر اساس قرآن و سنت و روایات معصومین علیهم‌السلام، سحر، خیزی در فرهنگ شیعه امری است مرکب از اعمال و اذکار گوناگون که آثار گوناگونی بر شخص سحرخیز، اطرافیان او و اجتماع او دارد. اگر چه طرح این مدعا به روش‌های گوناگون ممکن است اما در کتاب حاضر مصادیق گوناگون خودسازی، هدایت فردی و هدایت اجتماعی مورد بررسی قرار خواهد گرفت. در این تحقیق به شرح و تفسیر آثار گوناگون سحرخیزی و تهجد در سحر می‌پردازیم. انشاءالله